

Ärendenummer:

2025/762

Datum:

2025-06-18

Er referens:

LI2025/00250

Regeringskansliet

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remissvar

Remiss av Boverkets rapport Uppdrag att utveckla reformen med certifierade byggprojekteringsföretag (2025:2)

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll som ansvarar för bland annat ackreditering, reglerad mätteknik, ädelmetallkontroll och samordning av marknadskontroll vill lämna följande remissvar.

Swedac ser i huvudsak positivt på Boverkets rapport och tillstyrker förslaget i stort, men vill härmed framföra följande synpunkter.

Förslag till lag om ändring av plan- och bygglagen (2010:900) 10 kap. 8 a §

I det andra stycket i bestämmelsen om kontroll vid certifierade byggbedömningsföretag anges att *"det certifierade byggbedömningsföretaget ska tillse att det finns en person som övervakar att kontrollerna har utförts. Denna person ska vara fristående i förhållande till den som utför det som ska kontrolleras och ha kompetens för uppgiften."* I kommentaren till författningsförslaget förtydligas detta som att företaget ansvarar för att utse en person som övervakar att kontrollen utförts, motsvarande en kontrollansvarig funktion.

Swedac vill i detta sammanhang uppmärksamma att begreppet *fristående* kan vara svårtolkat, särskilt eftersom det inte är ett etablerat begrepp inom ramen för ackreditering och certifiering. Så som det får förstås av bestämmelsen avses en person inom det certifierade byggbedömningsföretaget som inte har varit delaktig i själva genomförandet av den kontroll som ska övervakas. Detta kan enligt Swedacs bedömning likställas med det krav som ställs i punkt 7.5.1 i standarden ISO/IEC 17065:2012 *Bedömning av överensstämmelse – Krav på organ som certifierar produkter, processer och tjänster*, där det framgår att: *"The certification body shall assign at least one person to review all information and results related to the evaluation. The review shall be carried out by person(s) who have not been involved in the evaluation process."*

Mot denna bakgrund föreslår Swedac att begreppet *fristående* ersätts med en tydlig beskrivning av att den person som ansvarar för att övervaka kontrollen inte får ha varit involverad i framtagandet av det som ska kontrolleras eller på annat sätt ha medverkat i dess utförande. Personen bör vara oberoende och opartisk i förhållande till den som utfört kontrollen, för att tydliggöra kravet och undvika olika tolkningar i praktiken.

Utökad kontroll av systemet

Av avsnitt 3.4.10 i förslaget framgår att Boverket har övervägt om det kan finnas skäl att komplettera den kontroll och tillsyn som Swedac bedriver med en mer övergripande kontroll av systemets funktionssätt och av dess uppfyllande av samhällets krav. En sådan kontroll skulle lämpligen bedrivas på nationell nivå och förslagsvis av Boverket. En viktig utgångspunkt vid utformningen av ett sådant kontrollsysteem är enligt förslaget att det bör kunna bedrivas så effektivt som möjligt samtidigt som det skapar goda förutsättningar för uppföljning och utvärdering av systemet. Vidare framgår att en viktig fråga inom ramen för en sådan lösning också är hur roll- och ansvarsfördelningen mellan Swedac och Boverket bör se ut.

Swedac välkomnar att Boverket avser att följa upp och kontinuerligt utvärdera det nya systemets funktion. Samtidigt vill Swedac understryka vikten av att vi involveras genom en löpande dialog och ett nära samarbete i utformningen av den utökade kontrollen. För att undvika överlappningar eller motstridigheter mellan Boverkets kontrollfunktion och Swedacs tillsynsområde är det avgörande att det råder en gemensam och tydlig förståelse för roll- och ansvarsfördelningen myndigheterna emellan.

Framtagandet av certifieringsföreskrifter

Swedac vill understryka vikten av att ges möjlighet att lämna synpunkter och vara delaktiga i framtagandet av nya certifieringsföreskrifter samt i bedömningen av de certifieringskrav som Boverket avser att införa. Eftersom det är Swedac som har det formella ansvaret för att pröva och besluta om en kontrollordning är ackrediteringsbar, är det avgörande att vi involveras i ett tidigt skede. Detta ligger i linje med vårt uppdrag att godkänna kontrollordningar, och ett nära och strukturerat samarbete är därför nödvändigt för att säkerställa en effektiv, rättssäker och ändamålsenlig ackrediteringsprocess.

Detta yttrande har beslutats av juristen Shilan Artoushi. Utredaren Mikael Calestam har deltagit i handläggningen av ärendet.

kopia till li.bb@regeringskansliet.se